

Міністерство освіти і науки України
Новороздільський політехнічний фаховий коледж

Затверджую

Голова приймальної комісії

Новороздільського політехнічного
фахового коледжу

Іван ДИДИШИН

12 квітня 2023 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з конкурсного предмета**

«УКРАЇНСЬКА МОВА»

на основі програми освітньо-кваліфікаційного рівня «Кваліфікований
робітник»
для абітурієнтів, які у 2023 році вступають на навчання за
спеціальностями:

1. 141 «Електроенергетика, електротехніка, та електромеханіка»
галузі знань 14 «Електрична інженерія»
2. 274 «Автомобільний транспорт»
галузі знань 27 «Транспорт»
3. 123 «Комп'ютерна інженерія»
галузі знань 12 «Інформаційні технології»
4. 075 «Маркетинг»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Новий Розділ, 2023р.

Програму співбесіди з української мови розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії комп'ютерних дисциплін, інформатики, математики та лінгвістики

на засіданні циклової комісії

Протокол № 6 від 10.04 2023 р.

Голова циклової комісії

(підпис)

В.В. Онім

(ініціали та прізвище)

«10» 04. 2023 р.

Погоджено:

Відповідальний секретар приймальної комісії НРПФК

Марія КУРИК

«10» 04. 2023 р.

1. Пояснювальна записка

Абітурієнти, які вступають на навчання, повинні пройти співбесіду.

Метою співбесіди є визначення здатності абітурієнта виконувати освітньо-професійну програму підготовки, зокрема:

- ✓ визнати єдині вимоги до співбесіди з сучасної української літературної мови для абітурієнтів;
- ✓ перевірити теоретичні знання з найважливіших тем інших лінгвістичних курсів;
- ✓ допомогти абітурієнтам на заключному етапі навчання зосередити увагу на систематизації й повторенні найважливішого з опрацьованого матеріалу.

Співбесіда передбачає виконання певних завдань, під час яких необхідно визначити:

- рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови; особливості слово зміни частин мови; аналізувати структуру речень);
- ступінь готовності до майбутнього навчання;
- практичні навички синтаксичного, лексичного, фонетичного, морфологічного розбору.

Співбесіда з української мови складається з таких частин:

теоретичні знання з основ українського мовознавства;

виконання практичних завдань.

До програми включені найважливіші теми з таких розділів в сучасної української мови: **фонетики, орфоєпії, орфографії, графіки, лексикології, лексикографії, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису, пунктуації**. З названих розділів подаємо питання, які сприяють свідомому і глибокому засвоєнню основного курсу – курсу сучасної української мови.

До програми подано список рекомендованої літератури.

Отже, подана програма складена з урахуванням тих вимог, які повинні бути поставлені абітурієнту на співбесіді аби виявити наскільки різнобічними і глибокими є його знання з усіх розділів української мови.

Орієнтовний перелік питань до усної співбесіди

1. Фонетика. Предмет і значення фонетики. Аспекти вивчення мовних звуків. Класифікація голосних звуків. Позиційні чергування голосних звуків.
2. Приголосні звуки, їх класифікація. Чергування приголосних звуків.
3. Наголос та складоподіл, їх види.
4. Орфоєпія. Вимова голосних і приголосних звуків. Вимова звуко сполучень приголосних. Деякі особливості вимови слів іншомовного походження.
5. Графіка й орфографія. Звуки і букви. Співвідношення між буквами і звуками української мови.
6. Основні принципи і правила правопису.
7. Лексикологія. Слово як одиниця мови, його значення і поняття. Пряме й переносне значення слова. Типи переносного значення слова. Формування української лексики. Активна і пасивна лексика. Склад української лексики з стилістичного погляду.
8. Фразеологія. Основні типологічні ознаки фразеологізмів. Джерела фразеології.
9. Лексикографія. З історії української лексикографії. Основні типи словників.
10. Морфологічна будова слів. Слово і морфема. Типи морфем.
11. Словотвір як лінгвістична дисципліна
12. Поняття про твірну основу, словотворчі й формотворчі афікси.
13. Основні способи творення слів у сучасній українській літературній мові.
14. Граматика української мови як учення про граматичну структуру слова в українській мові. Морфологія і синтаксис як розділи граматики. Основні граматичні поняття: граматичне значення, граматична форма, граматична категорія.
15. Граматична категорія. Система граматичних категорій в українській мові.

16. Українська морфологія як граматичне вчення про частини мови в українській мові, про властиві їй граматичні категорії, граматичні значення і словоформи.
17. Частини мови і принципи їх виділення в українській мові. Повнозначні (самостійні) і не повнозначні (службові) частини мови. Вигуки.
18. Іменник. Семантичні та морфологічні ознаки, синтаксична роль. Граматичні категорії іменника. Способи творення іменників.
19. Прикметник. Значення прикметників. Морфологічні ознаки і синтаксична роль прикметників. Лексико-граматичні групи прикметників. Короткі й повні прикметники. Стягнені та нестягнені форми повних прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, їх значення й утворення. Відмінювання прикметників твердої і м'якої груп.
20. Числівник. Значення числівників. Їх граматичні ознаки. Семантичні та морфологічні групи кількісних числівників. Прості, складні та складені числівники. Відмінювання і особливості вживання різних груп числівників.
21. Займенник. Значення займенників. Групи займенників за значенням. Відмінювання особових і зворотного займенників
22. Дієслово. Значення дієслів. Дієвідмінювання (відмінювані та незмінювані форми дієслова). Місце неозначеної форми (інфінітива) в системі дієслівних форм. Категорія виду дієслова. Категорія стану. Перехідні і не перехідні дієслова. Без особові дієслова. Категорія особи. Категорія часу дієслова
23. Дієприкметник. Активні та пасивні дієприкметники
24. Дієприслівник як форма дієслова. Дієслівні й прислівникові ознаки дієприслівника. Значення дієприслівників доконаного і недоконаного виду.
25. Прислівник. Значення прислівників. Морфологічні ознаки, синтаксична роль прислівників.
26. Прийменники як службові слова Синтаксичні функції прийменників.
27. Сполучники як службові слова. Синтаксичні функції сполучників.
28. Частки як службові слова. Групи часток за значенням. Функції часток.
29. Вигуки як слова, що виражають емоції та волевиявлення; роль їх у реченні. Групи вигуків за значенням, їх уживання.
30. Словосполучення. Його ознаки.
31. Речення як основна синтаксична одиниця мови і мовлення. Типи речень за метою висловлювання. Інтонаційні, змістові й структурні особливості речень кожного типу.
32. Двоскладне просте речення. Підмет і присудок як головні члени двоскладного простого речення.
33. Односкладне речення. Характер головного члена в них. Структурно-семантичні типи односкладних речень:
34. Прості поширені й не поширені двоскладні та односкладні речення. Другорядні члени речення в двоскладному й односкладному реченні.
35. Повне і неповне речення. Типи неповних речень
36. Порядок слів у реченні, його стилістична роль і значення в українській мові.
37. Речення з однорідними членами. Способи вираження однорідності
38. Узагальнюючі слова в реченнях
39. Речення з відокремленими другорядними членами
40. Звертання, його значення і способи вираження
41. Вставні слова і словосполучення, їх зв'язок з членами речення і місце в реченні.
42. Складне речення як синтаксична одиниця. Структурна відмінність складного речення від простого. Засоби зв'язку частин складного речення.
43. Складносурядні речення
44. Складнопідрядні речення з одним підрядним. Головна і підрядна частини. Різновиди складнопідрядних речень. Складнопідрядні речення з кількома підрядними частинами
45. Складні речення зі сполучниковим і без сполучниковим зв'язками
46. Засоби передачі чужого мовлення. Пряма, непряма і невласне пряма мова.
47. Основи сучасної української пунктуації. Система розділових знаків. Огляд уживання розділових знаків у простому і складному реченнях.

3. Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Загальні положення

Цей комплекс нормативних критеріїв містить у собі головні вимоги щодо оцінки рівня базової підготовки абітурієнта з дисципліни «Українська мова».

Рівень підготовки вступників оцінюється за 200- бальною системою.

Критерії оцінювання

Високий рівень (31-45 балів). *Абітурієнт вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.*

Достатній рівень (21-30 балів). *Абітурієнт володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.*

Середній рівень (11-20 балів). *Абітурієнт володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.*

Низький рівень (6-10 балів). *Абітурієнт володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.*

Незадовільний рівень (0-5 балів). *Абітурієнт не володіє навчальним матеріалом.*

4. Навчально-методична література

1. Безпояско О.Х., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія. – К., 1993.
2. Вихованець І.Р. та ін. Вивчаємо українську мову. Розширений курс. Самовчитель: Навчальний посібник. – К., 1993.
3. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова. – К., 1986.
4. Горпинич В.О. Українська морфологія: навчальний посібник. – Дніпропетровськ, 2002.
5. Грищенко А.П., Мацько Л.І., Плющ М.Я. та ін. Сучасна українська літературна мова / За заг. ред. Грищенка А.П. – К., 1997.
6. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984.
7. Клименко Н.Ф. Основи морфеміки сучасної української мови: навчальний посібник. – К., 1998.
8. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навчальний посібник. – К., 1993.
9. Кононенко П.П. та ін. Українська мова: Посібник для вступників до вузів. – К., 1990.
10. Леонова М.В. Сучасна українська літературна мова. – К., 1983.
11. Онуфрієнко Г.С. та ін. Складні випадки українського правопису: Навчальний посібник. – Запоріжжя, 1998.
12. Пазяк О.М., Кисіль Г.Г. Українська мова: культура мовлення: Навчальний посібник. – К., 1995.
13. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. – К., 1969; Морфологія. – К., 1969; Синтаксис. – К., 1972; Стилїстика. – К., 1973.
14. Сучасна українська мова: Підручник/ О.Д.Пономарів, В.В.Різун, Л.Ю.Шевченко та ін. – К., 2001.
15. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова: Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. – К., 1981.
16. Ющук І.П. Українська мова. – К., 1984.
17. Бурячок А.А. та ін. Довідник з українського правопису. – 3-є вид. – К., 1984.
18. Бурячок А.А. Орфографічний словник. – К., 1995.
19. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – К., 1985.
20. Головащук С.І. Орфографічний словник. – К., 1994.
21. Головащук С.І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник. – К., 1995.
22. Горпинич В.О. Українсько-російський орфографічний словник. – Дніпропетровськ, 1998.
23. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. – К., 1986.
24. Зубков М. Сучасний російсько-український і українсько-російський словник. – Харків, 2000.
25. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. – К., 1993.